

De aangeklaagde hogepriester

Ds. C. Harinck – Zacharia 3: 1

Zingen: Psalm 63: 1

Lezen: Zacharia 3

Zingen: Psalm 143: 2, 3 en 4

Zingen: Psalm 68: 11

Zingen: Psalm 130: 4

In het eerste hoofdstuk van het boek Job lezen we iets wat voor ons mensen maar moeilijk te begrijpen is, namelijk dat toen op zekere dag de engelen zich voor God stelden, *satan* in hun midden kwam staan. Hij stelde zich onder de engelen van God om de godsvrucht van Job verdacht te maken en te zeggen: 'Is het om niet dat Job U dient?' Hij dient U omdat U hem gezegend en nooit anders dan welgedaan hebt. Wij kunnen niet begrijpen hoe *satan*, die uit de hemel is geworpen, staan kan tussen de kinderen Gods en hoe het hem toegelaten wordt een man als Job te beschuldigen. De Heere wil ons daardoor niet leren, dat de duivel nog in de hemel woont, maar de Heere wil ons daar eenvoudig leren dat *satan* nog aanklachten en verdachtmakingen kan inbrengen tegen de kinderen des Heeren. God laat ons hier zien dat de *satan* zich stelt tegenover hen die God vrezen, en dat hij er alles op aangelegd heeft om de Kerk des Heeren te vernietigen. Zo trachtte hij Job verdacht te maken en te zeggen dat Job God alleen diende om er beter van te worden. Op die manier wordt *satan* ons in de Bijbel getekend. Hij is, naar het woord uit Openbaring 12, *de verklager der broederen*, die ons dag en nacht bij God verklaagde. Maar Christus heeft hem de kop vermorzeld en al zijn aanklachten krachteloos gemaakt. Daarover willen wij nu spreken.

Onze tekst kunt u vinden in Zacharia 3:1, waar wij lezen:

Daarna toonde Hij mij Jósua, de hogepriester, staande voor het aangezicht van de Engel des HEEREN; en de satan stond aan zijn rechterhand, om hem te wederstaan.

Deze woorden spreken van

De aangeklaagde hogepriester

We zien:

1. De onreine hogepriester.
2. De aangeklaagde hogepriester.
3. De verdedigde hogepriester

1. De onreine hogepriester

Zacharia is profeet onder de teruggekeerden, die in Jeruzalem begonnen zijn met de herbouw van de tempel, de herbouw van de stad, het planten van wijngaarden en het bouwen van eigen huizen. Onder de druk van de vijanden – de Samaritanen – zijn de Joden gestopt met de herbouw van de tempel en de muren van de stad. Zij zijn echter doorgegaan met het planten van wijngaarden en de herbouw van hun eigen woningen. Haggai en Zacharia worden van God gezonden om het volk te beschuldigen dat zij wel denken aan de herbouw van hun eigen huis, maar dat zij het huis des Heeren woest laten.

Door de prediking van Zacharia en vooral door het optreden van Haggai komt het volk tot inkeer en begint het aan de afbouw van de tempel. Na 16 jaar wordt het werk hervat. Onder zeer moeilijke omstandigheden, belaagd door vijanden en tegengewerkt door de Samaritanen, beginnen zij weer met het werk. Te midden van die omstandigheden heeft de Heere de profeten Zacharia en Haggai gezonden om het volk te troosten en te bemoedigen.

De Heere heeft dat aan Zacharia gedaan in de zogenaamde *nachtgezichten*. 's Nachts kreeg Zacharia visioenen. In een visionaire toestand maakte God aan Zijn profeet Zijn wil en voornemen bekend. Zacharia ontving in de nacht hemelse gezichten, waarin de Heere troostrijke beloften sprak en aan Zacharia toonde dat God weer in een herbouwde tempel te midden van Zijn volk zou wonen. Na ieder nachtgezicht kon Zacharia 's morgens het volk bemoedigen en zeggen: 'Dit heeft de Heere mij vannacht getoond.'

De Heere heeft reeds een drietal nachtgezichten aan Zacharia gegeven. Wat was er een rijke troost in hetgeen de Heere hem toonde en in wat de Heere tot hem sprak! De Heere toonde Zacharia dat Hij weer als hun God in het midden van Juda wonen zou. De Heere riep het de profeet toe dat Hij naar Jeruzalem was weergekeerd met ontfermingen. De Heere, Die eenmaal de tempel verliet, zou tot Zijn tempel terugkeren. God zou Jeruzalem beschermen tegen de vijanden. Hij beloofde de profeet: 'Jeruzalem zal dorpsgewijze bewoond worden.' Dorpen hadden geen sterke muren en wallen; alleen de steden hadden die. Maar de Heere zei: 'Nu zal *Ik* de muur zijn rondom Jeruzalem.' Jeruzalem zal geen muur nodig hebben. Het zal gelijk de dorpen bewoond worden, want *Ik* zal de muur van bescherming rondom Jeruzalem zijn.

Nu zijn wij toegekomen aan het *vierde* visioen. Wij lezen daarvan: 'Daarna toonde Hij mij Jósua, de hogepriester, staande voor het aangezicht van de Engel des HEEREN; en de satan stond aan zijn rechterhand, om hem te wederstaan.' De Heere toonde de profeet de *hogepriester*. In het Hebreeuws staat er eigenlijk: 'De priester, de grote', de hoofdpriester. Dit wordt hier met nadruk gezegd. Het was niet zomaar *een* priester, maar *de* priester, de grote, de hogepriester. Zacharia zag de hogepriester Jósua, staande voor het aangezicht van de Engel des HEEREN, met de satan aan zijn rechterhand om hem te wederstaan.

Jósua, een directe nakomeling van Aäron, uit het geslacht van Pinehas, was

hogepriester onder de wedergekeerden uit Babel. Samen met Zerubbábel, een nakomeling uit het koningshuis van David, had Jósua het opzicht over het teruggekeerde volk. Jósua bediende het priesterambt in de bijna herbouwde tempel en Zerubbábel bediende het koninklijke ambt over de stad Jeruzalem en het land van Juda. Zo werkten kerk en overheid samen onder de weergekeerde ballingen. De hogepriester vertegenwoordigde onder Israël het gehele volk. Hij droeg de twaalf namen van de stammen op zijn borst. Wanneer hij inging in het heiligdom, of in het allerheiligste, op de Grote Verzoendag, ging hij daar in als de vertegenwoordiger van geheel Israël. Als hij offerde, offerde hij voor het gehele volk. Als hij verzoening deed, deed hij dat in de plaats van het volk. De hogepriester was de specifieke vertegenwoordiger van het volk bij en voor God.

En wat ziet Zacharia nu? Hij ziet de hogepriester Jósua voor de Heere staan, bekleed met *vuile klederen*. Want zo lezen wij in het derde vers: 'Jósua nu was bekleed met vuile klederen, als hij voor het aangezicht des Engels stond.' Zoals Zacharia nu de hogepriester ziet, heeft hij de hogepriester nog nooit gezien! Volgens de Wet des Heeren moest het kleed van de hogepriester altijd rein en zuiver zijn. Het waren heilige klederen. Zij dienden de hogepriester 'tot heerlijkheid en tot sieraad' volgens Exodus 28:2. Hij droeg een smetteloos wit priesterkleed, met een blauw overkleed. Over dat kleed droeg hij de gekleurde borstlap, en daarop was de efod bevestigd met de twaalf edelstenen, waarop de namen van de twaalf stammen geschreven waren. Op zijn voorhoofd droeg hij de gouden plaat, met de inscriptie: 'De heiligheid des HEEREN'. En op zijn hoofd stond de priesterlijke hoed. Het was een prachtig gezicht om de hogepriester in zijn gewaad te zien. De hogepriester vertoonde in zijn verschijning iets van de heerlijkheid des Heeren.

Maar nu ziet Zacharia de hogepriester bekleed met vuile klederen. Sommigen denken dat het woordje 'vuile' klederen ziet op: bekleed met 'gewone' klederen, maar de meesten denken dat zijn hogepriesterlijk gewaad besmet en bevuild was. Het was niet rein en zuiver. Het was bezoedeld en smerig.

Zo stond de hogepriester voor het aangezicht des Heeren. De vertegenwoordiger van het volk, de hogepriester Jósua, stond als een onreine voor God. God liet Zacharia in dit nachtgezicht zien hoe het er eigenlijk met het volk van Juda voor stond. Al had de Heere gezegd: 'Ik ben wedergekeerd tot Jeruzalem met ontfermingen; Ik zal een muur rondom het volk zijn; Ik zal hen helpen in de herbouw van stad en tempel', Zacharia moest niet vergeten hoe het volk van Juda er in Gods ogen uitzag. Juda was een zondig volk. Jósua, de vertegenwoordiger van het volk, stond voor het aangezicht des Heeren, bekleed met vuile klederen.

Zo stond Juda voor het aangezicht van God. Zó stonden de zaken ervoor tussen God en Juda. Juda was een zondig en een schuldig volk. Het was in de Babylonische ballingschap niet helemaal gezuiverd. Zij waren niet rein uit Babel teruggekeerd naar Jeruzalem. Dat bleek toen ze in Kanaän terugkeerden. Wat waren ze traag geweest om de tempel te herbouwen, wat hadden ze zich laten afschrikken door de dreigementen van de Samaritanen. Zij hadden vreemde vrouwen genomen. Daardoor vervielen zij weer tot hun oude en vroegere zonden en dienden naast de

Heere allerlei afgoden. De zaak van Juda stond er niet zo best voor. Dat wilde God hier Zacharia tonen. Zoals de hogepriester daar voor God stond, gekleed in vuile, bemorste klederen, zó stond Juda voor het aangezicht van God. In Gods ogen, voor God, was Juda onrein.

Zo staan ook wij voor God. In Gods ogen zijn wij bekleed met vuile klederen. Daarvan zegt de Schrift: 'Allen zijn zij afgeweken, tezamen zijn zij onnut geworden; er is niemand die goed doet, er is ook niet tot één toe.' (Rom. 3:12). Of wij nu rijk zijn of arm, godsdienstig of goddeloos, voornaam of gering, voor God zijn alle mensen onrein, bevuild met het vuil van de zonde. Het kleed van de één mag minder vuil lijken dan het kleed van de ander, maar voor God zijn wij allen gelijk: 'Want zij hebben allen gezondigd en derven de heerlijkheid Gods.' De zonde heeft ons onrein gemaakt. Ons schone kleed, waarmee God ons schiep, is bezoedeld en vuil. Wij hebben het beeld Gods verloren en zijn stinkende voor God geworden. Zó stond de zaak ervoor van het volk van Juda en zó staat onze zaak ervoor voor het aangezicht van God, uw zaak en de mijne: zij staat er zó voor bij God, zoals ons hier getekend wordt in Jósua de hogepriester. Hij stond daar voor God, bekleed met vuile klederen.

Dat is een vernederende boodschap. Het is een boodschap die wij niet geloven en niet willen aanvaarden. De mens van de wereld gelooft dit niet. Die mens roept niet alleen: 'Ik geloof niet in God, in een hel of in een hemel. Dood is dood, een mens leeft maar één keer. Daarom moet je er nu zoveel mogelijk uithalen en genieten', maar de niet-christelijke mens gelooft ook niet dat hij zondig en verkeerd is. Hij gelooft dat hij in zijn hart een goed mens is, in ieder geval niet slechter dan al die mensen van de kerk. Hij zal zeggen: 'Ik heb altijd ieder het zijne gegeven; indien er een God en een hiernamaals is, zal het mij niet minder vergaan dan die vrome kerkmensen. Ik ben zo slecht niet als de Bijbel zegt.'

Maar ook de kerkmens gelooft niet dat hij voor God staat als jósua, bekleed met vuile klederen, zeker niet wanneer wij naar Gods geboden leven en de kerk trouw bezoeken. Wij denken dan zo licht dat het er met ons beter voor staat dan met de mensen van de wereld. Wij danken de Heere dat wij niet zijn als de andere mensen. Ten diepste geloven wij dan ook niet wat God in Zijn Woord over ons zegt. Op grond van een ernstig en zedelijk goed leven durven velen rustig de dood en het staan voor Gods rechterstoel af te wachten.

Er is geen leer die de mensen zo moeilijk bij te brengen is als de leer van de totale verdorvenheid van de menselijke natuur. Wij denken altijd nog dat wij van goede wil zijn. Wij denken dat wij diep in ons hart het goed bedoelen en zo slecht nog niet zijn.

Die dwaling moet verdreven worden. Wij moeten worden gebracht tot de kennis van ons eigen hart. Het is de Heilige Geest Die de mens doet verstaan en gevoelen dat hij voor God een vuil en doemwaardig zondaar is. Wanneer de Heilige Geest een werk van bekering in het hart begint, laat Hij ons zien hoe onze zaak ervoor

staat bij God. De Heilige Geest laat ons zien wie wij zijn in Gods ogen. Dan staan wij op de plaats van Jósua de hogepriester, bekleed met vuile klederen. Hoe vuil is dan ook ons levenskleed!

Er valt licht over de afgelegde levensweg, ontdekkend en ontmaskerend licht. Wat is er dan veel, ook in ons hart en leven, dat niet recht is voor God. De zondaar staat voor God als een overtreder van Zijn geboden, als één die boos en verdorven van bestaan en van hart is, als één die nooit anders heeft gedaan dan schuld met schuld vermeerderen.

Zo leert de mens zich kennen die door de Heilige Geest overtuigd en onderwezen wordt. Wij ontvangen dan Godskennis en zelfkennis. Wij zien dan dat onze klederen vuil zijn. Wij hebben niet alleen Gods geboden overtreden, maar ons hart, ons bestaan is boos en onrein. Wij zullen David verstaan, die moest zeggen: 'Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren, en in zonde heeft mij mijn moeder ontvangen', of zoals Luther vertaalde: 'Ik ben uit zondig zaad geboren.' David zag dat de zonde met Bathséba zijn oorsprong vond in een zondig en van God afgefallen bestaan. De ware kennis van ons eigen hart doet ons zeggen: 'Ik heb niet alleen vele boze dingen gedaan, maar ik bèn boos. Ik heb niet alleen gezondigd, maar ik bèn zonde. Mijn bestaan, mijn hart is zondig en onrein.' Met smart moeten wij inleven: 'Ik kan God niet dienen, ik heb vuile klederen, ik kan alleen zondigen, ik ben onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad.'

O, dan wordt het gevoeld en gezien dat wij in Gods oog zijn gelijk de hogepriester Jósua, namelijk: 'bekleed met vuile klederen.' Wij zullen bekennen, dat het waar is wat God over ons in Zijn Woord zegt. Het vernietigt onze zelfgenoegzaamheid. Het zal ons met schaamte voor de Heere doen buigen. Wij zien ons zelf voor God staan in vuile klederen. Wat veroorzaakt dat een nood! De zondaar kan met zijn vuile klederen immers voor God niet bestaan. Het doet ons roepen: 'En ga niet in het gericht met uw knecht; want niemand die leeft, zal voor Uw aangezicht rechtvaardig zijn.'

Deze nood werd bij Jósua echter nog verzaagd, want wij lezen: 'En de satan stond aan zijn rechterhand om hem te wederstaan.' Daarop letten we in de tweede gedachte, als we spreken over:

2. De aangeklaagde hogepriester

Jósua stond voor het aangezicht van de Engel des HEEREN. Die Engel des HEEREN – de Engel van JHWE staat er eigenlijk – is de ongeschapen Engel, de Zoon van God, de Messias. Maar de hogepriester Jósua staat hier niet voor het aangezicht van de Engel des HEEREN als de reine hogepriester en de trouwe dienaar van de Heere. Hij staat voor het aangezicht van Zijn God en Heere in onreine, vuile klederen. Wat is dat schokkend! Het was eigenlijk wel het ergste wat de hogepriester doen kon. De Heere had zo nadrukkelijk gezegd dat zijn gewaad zou zijn tot heerlijkheid en tot sieraad. Zijn klederen moesten de heiligheid en de heerlijkheid van God weerspiegelen. Zijn kleed moest altijd smetteloos zijn. Het zou een belediging van

God zijn en vooral een belediging van de dienst der verzoening, waarvan Christus het Hoofd is, om als hogepriester met een vuil en besmet kleed in de tempel te dienen.

En nu staat Jósua voor zijn Meester, voor Christus, in Wiens dienst hij het ambt der verzoening verricht, met onreine, vuile klederen. De zaak wordt nog veel erger wanneer we lezen: 'En de satan stond aan zijn rechterhand, om hem te wederstaan.'

Satan stond op de plaats van de aanklager. We lezen dan ook: 'om hem te wederstaan', om hem tegen te staan, om hem te beschuldigen en aan te klagen. Hier zien we wat de bezigheid van de duivel is. De heerlijke engel, die geschapen was opdat zijn werk zou bestaan in het bevorderen van de eer en de heerlijkheid van God, die van God afgefallen engel, satan, heeft nu als zijn enige werk en begeerte Gods kinderen tegen te staan en, indien mogelijk, Gods gemeente te verwoesten en te vernietigen. Het satanische van het werk van de duivel treedt hier op de voorgrond in het woord 'wederstaan'. Dat is eigenlijk de betekenis van het woord 'satan': een persoon die wederstaat, die tegenstaat, die God in de weg staat, die Gods plannen zoekt te vrijdelen. Satanas: tegenstander van God. Dat is de naam van de gevallen engel.

Er zijn sommige uitleggers die willen dat we hier het woord 'wederstaan', in de weg staan, letterlijk moeten opvatten. Zij denken dat de hogepriester Jósua gereed stond om in te gaan in het heiligdom, om daar voor Israël verzoening te doen en voor het volk van Juda de gunst van God af te smeken. Maar dan treedt de duivel hem in de weg en verhindert hem om zijn hogepriesterlijke werk te doen. Satan zegt hem dat hij dat hogepriesterlijke werk niet mag doen, omdat hij bekleed is met vuile klederen. Hoe het ook zij: satan wederstaat de hogepriester.

De duivel komt Jósua beschuldigen en tegenstaan. De duivel kon Jósua de weg naar het heiligdom versperren. Hij kon hem beschuldigen, want we lezen in het derde vers: 'Jósua nu was bekleed met vuile klederen, als hij voor het aangezicht des Engels stond.' Dáár lag de kracht van de aanklacht van de duivel in. Jósua had vuile klederen aan. Hij vertegenwoordigde een vuil en een onrein volk. Hij was niet gekleed zoals hij behoorde te zijn. Hij was gekleed in strijd met de wet van God. Hij verscheen voor God, gekleed met vuile klederen. Satan trad Jósua in de weg en zei: 'Zo mag je voor God niet komen.'

De vuile klederen van Jósua geven aan de aanklacht van de duivel *rechtskracht*. Daardoor krijgt de satan de wet van God aan zijn zijde. Want Jósua handelde in strijd met de wet; hij mocht niet met vuile klederen in Gods heiligdom komen. Daardoor krijgt de duivel de waarheid van God aan zijn zijde, want God heeft gesproken: 'De ziel die zondigt, zal de dood sterven.' Daardoor krijgt de duivel Gods rechtvaardigheid aan zijn zijde, want de rechtvaardigheid van God heeft gesproken dat de schuldige nooit onschuldig gehouden zal worden. Jósua's vuile klederen geven de duivel een rechtsgrond om Jósua voor God te beschuldigen. Satan eist dat hij uit het heiligdom geworpen zal worden en zijn priesterlijke bediening niet meer

zal mogen uitoefenen.

De duivel eist nog veel meer. Jósua is immers als hogepriester de vertegenwoordiger van het gehele volk van Juda. Satan eist eigenlijk de ondergang van het gehele volk van Juda. We kunnen geloven dat de duivel het met lede ogen heeft aangezien dat het volk van Juda uit Babel terugkeerde en weer een tempel voor de Heere bouwde. Juda woonde weer in het land der vaders. Zij begonnen de God van hun vaders weer te zoeken en te dienen. Satan had tijdens de ballingschap in Babel getracht het volk van Juda uit te roeien en de geboorte van de Messias onmogelijk te maken. Denk alleen maar aan de duivelse aanslag van Haman, waar reeds zwart op wit in de wet der Perzen stond geschreven, dat het ganse volk van Juda uitgeroeid zou worden. Met lede ogen heeft hij het moeten aanzien dat God deze aanslag verijdelde.

God verbrak Zijn verbond met Israël niet en bracht hen weer terug in het land hunner vaders. Ja, hij had het moeten horen hoe de Heere tot de profeet Zacharia zei: 'Ik ben tot Jeruzalem wedergekeerd met Mijn ontfermingen.' Maar nu ziet hij daar Jósua staan in vuile klederen. Dit geeft hem een oorzaak om tot God te zeggen: 'U mag niet in gunst tot dit volk terugkeren; U kunt niet opnieuw bij dit volk gaan wonen. Zij mogen niet meer aangenomen worden als Uw volk en erfgenamen, want zij hebben tegen U gezondigd; zij dragen vuile en onreine klederen.' Zo stond satan aan de rechterhand van Jósua. Hij beschuldigde het volk van Israël in de hogepriester dat zij niet waardig waren om Gods volk te heten en niet verdienden dat God hen in gunst zou aannemen. Hij eiste dat God Juda zou verdoemen en vonnissen. Satan trad op als de *verklager der broeders*. Deze naam draagt de duivel in de Schrift. Het is zijn werk en rusteloze boosheid om Gods kinderen aan te klagen, te verklagen en te benauwen.

U zegt misschien: 'Ik heb daar geen kennis aan; ik kan dit niet geloven.' Gemeente, dat is eigenlijk geen goed teken. Satan laat een mens met rust tot op een bepaald tijdstip. Hij laat ons met rust, totdat wij met onze zonden en ellenden God beginnen te zoeken. Zodra wij hem de dienst opzeggen en God beginnen te zoeken, wordt satan onze vijand. Wanneer er ook maar iets uit God in u is, zal het door de duivel wederstaan worden. Wanneer u God zoekt in al uw zielsverdriet, wanneer u zich tot God begint te wenden met uw zonden, en Christus begint te zoeken, zal satan u tot een tegenstander worden. Hij zal u wijzen op uw vuile klederen. Hij wijst ons op ons vuile levenskleed. Hij zal ons dat vuile levenskleed tonen en aantonen dat we een overtreder geweest zijn van de baarmoeder af. Hij zal ons meenemen en zeggen: 'Toen en daar en op die wijze hebt u tegen God gezondigd.' Hij toont ons onze zonden en struikelingen. Hij herinnert ons aan het kwaad dat wij bedreven hebben. Satan tekent onze zonden in de verschrikkelijkste kleuren. Hij zal ze tekenen met een kleur die de boodschap brengt: 'Onvergeeflijk! Voor zulken is de genade Gods niet meer. Voor zulken is het bloed van Christus niet toereikend.' Zó tekent de duivel ons onze zonden.

Wanneer God ons onze zonde onder de ogen brengt, doet Hij dat om ons te vernederen, om ons met schaamte te vervullen en tot berouw te brengen. De Heere wekt in ons tegelijkertijd de hoop op de vergeving. Hij zal ons de zonde onder ogen brengen, maar daarbij zeggen: 'En ondanks dit alles is er bij Mij vergeving, opdat Ik gevreesd word. Al hebt u Mij de rug toegekeerd, Ik heb nog steeds geen lust in uw dood.' God roept ons toe: 'Al hebt gij met veel boeleerders gehoereerd, keer nochtans weder tot Mij.'

Maar als de duivel ons onze zonden toont, zet hij erboven: 'Onvergeeflijk! Nooit meer te vergeven.' De duivel schrijft erboven: 'Voor zulken is de genade niet. Voor zulken is Christus niet in de wereld gekomen.'

Nu kunnen wij natuurlijk de schouders ophalen als we horen spreken over de aanvechtingen van de satan en zeggen: 'Daar hebben die mensen het nu altijd over, maar ik ben de duivel nog nooit tegengekomen.' Maar wie de benauwenissen, waarmee de duivel een zondaar benauwen kan, uit ondervinding kent, zal daar niet mee spotten.

O, wat een benauwenissen en wat een duisternissen brengt dat over een zondaarshart. Wat kan hij door zijn aanklachten de reeds vermoeide en beladen ziel benauwen. Wat kan het ons aanvliegen dat we gezondigd hebben, ver boven Gods vergevende genade. Hoe kan de vreselijke gedachte soms postvatten dat de Heere Jezus Christus niet bereid is om zo een als wij zijn te ontvangen. En de duivel blijft aanklagen. Er is iedere dag genoeg om hem een stok in de hand te geven om ons te slaan. Waar wij hadden moeten spreken, hebben wij gezwegen; waar wij trouw hadden moeten zijn, zijn wij ontrouw geweest. Wat struikelen wij in vele!

Satan weet ook wanneer hij komen moet. Hij komt nadat de gelovige gestruikeld is en zal dan zeggen: 'Er is geen vergeving voor dit kwaad; u hebt u uit Gods verkiezing en verbond gezondigd.' Hij komt als de gelovige in duisternis wandelt en geen licht heeft.

En het ergste is dat de duivel de *schijn van recht* aan zijn zijde heeft. Jósua stond daar met vuile klederen. Satan beschuldigt met een schijn van recht. Het lijkt zelfs alsof hij Gods eer op het oog heeft. God kan toch, zonder Zijn heiligheid en rechtvaardigheid te kort te doen, geen genade bewijzen aan zondaren die bekleed zijn met vuile klederen? Wat een satanische beschuldiging is dit! Want wie heeft dit van de goed geschapen mens gemaakt. Satan zélf heeft de mens in zonde en ellende gebracht. Dát is het satanische van het werk van de duivel. Eerst verleidt de duivel tot zonde, eerst lokt hij tot het verkeerde, om ons daarna met de zonde te pijnigen en te zeggen dat er geen vergeving mogelijk is.

Zo stond hij aan de rechterhand van de hogepriester Jósua, om hem te wederstaan. Hij eiste dat God zich van Jósua en van het volk zou afkeren. Satan begeerde dat God zou zeggen: 'Ik kan met zo'n onrein volk geen gemeenschap hebben; Ik kan Juda niet opnieuw aannemen als Mijn volk en kinderen.' En Jósua wist niets te antwoorden. Het was wáár wat de duivel zei. Hij en ook zijn volk waren onrein. Het viel niet te ontkennen. Er was niets tegen in te brengen. Jósua en het volk van Juda

stonden als onreinen voor God.

Zo is de beleving van de overtuigde zondaar. Het levenskleed is inderdaad vuil en onrein. De aanklachten van satan zijn zo wáár. De overtuigde zondaar kan er niets tegen inbrengen. Hij moet verstommen. Wij moeten het beamen en zeggen dat het zo is. Ons levenskleed is inderdaad vuil, ons hart is boos en zondig, onze zonden verdienen straf, naar Gods rechtvaardig oordeel verdienen wij niet anders dan de dood. Wat kan het dan bang worden in het leven van een mens! O, daar is het een Magór-missabib: een schrik van rondom. Wat kan het benauwen als de duivel ons verkondigt dat onze zonden onvergeeflijk zijn en dat er voor zulken bij God geen vergeving is. Dan moeten wij verstommen, zwijgen, ondergaan en verloren gaan.

En toch ging Jósua niet verloren, want er was er Eén Die het voor hem opnam. Daarover willen we spreken in de laatste gedachte en zien op:

3. De verdedigde hogepriester

Jósua moet zwijgen. Hij moet het oordeel billijken. Maar dan gebeurt er iets. Vóórdat Jósua zijn toevlucht tot de Heere Jezus nemen kan (want Die staat bij hem en voor hem), voordat hij zeggen kan: 'Heere Jezus, bescherm mij, red Mij van deze helse aanklager', neemt de Heere Jezus het voor hem op. Wij lezen in vers 2: 'Doch de HEERE zeide tot de satan: De HEERE schelde u, gij satan! ja, de HEERE schelde u, Die Jeruzalem verkiest; is deze niet een vuur brand uit het vuur gerukt?' De Engel des HEEREN, de Zoon van God, de Christus, neemt het op voor Jósua en voor het volk van Juda.

De Engel des HEEREN keert zich allereerst tot de duivel. Hij begint niet met Jósua te troosten. Zijn werk is eerst om de satan de mond te snoeren en pas daarna om Jósua te troosten. Dat is altijd Gods orde. Terstond na de val keert God Zich eerst tot de duivel om hem te vervloeken; en in die vervloeking van de duivel troost God de schuldige mens. Zo is het ook hier. De Heere Jezus Christus keert Zich tot de duivel en zegt: 'De HEERE, Jehova, schelde u.' Eigenlijk staat er: 'drijve u weg.' De HEERE schelde u. De HEERE, Mijn hemelse Vader, doe u verstommen, satan.

Maar wat kan satan de mond stoppen? Wat kan hem verdrijven? Hoor maar wat de Engel des HEEREN zegt: 'Die Jeruzalem verkiest.' Christus wijst de duivel op Gods verkiezende liefde. '*Die Jeruzalem verkiest.*' Er staat eigenlijk: 'opnieuw verkiest.' De Heere Jezus wijst de duivel niet alleen op de verkiezing van het volk van Juda, maar op de *opnieuw-verkiezing* van het volk van Juda. Het is alsof Christus tot de duivel zegt: 'U hebt wel veel in te brengen tegen dat volk van Juda, maar dat is vanouds het uitverkoren volk van God; en God heeft het zojuist – door het uit te leiden uit ballingschap en weer in Kanaän te brengen – opnieuw verkoren.' God heeft Zijn verkiezing als het ware herhaald en bekrachtigd. Dat doet de duivel verstommen! Daar heeft de duivel niets tegen in te brengen. Want de verkiezing – dat weet de duivel beter dan wij en dan de arminianen – is niet geschied uit voorgezien geloof en goede werken. Hier kan hij niet zeggen: 'Ze zijn

niet waardig verkoren te worden', want verkiezing rust op enkel welbehagen. De Heere Jezus zegt tegen de duivel: 'Al zijn hun klederen dan vuil, maar Ik heb hen uitverkoren. Ik heb hen liefgehad met een eeuwige liefde.' Daar moeten alle pijlen van de duivel op afstuiten. Daar kan hij niets meer tegen inbrengen. Als God zegt: 'Ik heb die zondaar uitverkoren, al is zijn of haar levenskleed vuil, Ik heb hem of haar nochtans lief', gemeente, dan heeft satan daar geen argumenten tegen in te brengen. Maar dan wordt die onwaardige zondaar ook vervuld met de diepste aanbidding en verwondering. O, te horen dat God ons ondanks al onze zonden en struikelingen liefheeft en eeuwig blijft liefhebben, wat vervult dat met verwondering. Hoe satan ook probeert te beschuldigen, God zegt eenvoudig: 'Ik heb die zondaar lief met een eeuwige liefde.' Hier mogen Gods kinderen in verwondering wegzinken en zeggen: 'Waarom was het op mij gemunt?'

De Engel des HEEREN heeft nog een tweede argument. Hij zegt tot de duivel: 'Is deze niet een vuurbrand uit het vuur gerukt?' De Zoon van God vergelijkt Jósua en het volk van Juda met een stuk hout dat al in het vuur ligt, al aan het branden is en reeds vlamgevat heeft, maar dat vóórdát de vlammen het kunnen verteren, nog juist op tijd uit het vuur is gered. Het was eigenlijk een groot wonder dat het volk van Juda nog een hogepriester uit het geslacht van Aäron had. De grootvader van Jósua, Zerája, is door Nebukadnezar gedood. Zijn zoon Józadak is omgekomen in Babel. Het scheen alsof het hogepriesterlijk geslacht opgehouden had te bestaan. Jósua is als een vuurbrand uit het vuur gerukt. God heeft het hogepriesterlijk geslacht op een bijzondere wijze voor de uitsterving bewaard.

Zo was het met het gehele volk van Juda. Babel dreigde hun graf te worden. De boze Haman had het voor elkaar gekregen dat alle Joden gedood zouden worden. Maar de Heere waakte over het volk van Juda. Hij heeft hen als een vuurbrand uit het vuur gerukt. De Engel des HEEREN houdt dit satan voor ogen. Hij wil daarmee tot de duivel zeggen: 'Zou nu God dat volk als een vuurbrand uit het Vuur gerukt hebben, om het daarna weer terug in het vuur te werpen? Zou God hen uit Babel gered hebben, om hen daarna te vernietigen?' Christus wijst satan op het *onberouwelijke* van het werk des Heeren. Hij zegt: 'Duivel, God heeft dat volk als een vuurbrand uit het vuur gerukt; en je weet, als God zoiets doet, dan werpt Hij de mens nooit weer terug in het vuur; als God eenmaal de hand van de mens grijpt, laat Hij die mens nooit meer los.' Dát zijn de twee zaken waarmee Christus de duivel op de vlucht jaagt. Dát zijn de twee waarheden waar al de beschuldigingen van de duivel op te pletter lopen: Gods eeuwige verkiezing en het onberouwelijke van het Goddelijke genadewerk. Wat is dat tot troost voor het volk van Juda!

Na dit nachtgezicht kan de profeet Zacharia naar het volk van Juda gaan en zeggen: 'Ik stond vannacht in vuile klederen voor God; Ik zag de duivel ons beschuldigen en aanklagen; maar de Engel des HEEREN heeft het Voor ons opgenomen. Hij heeft satan gescholden en gezegd dat Gods verkiezing en Gods roeping onberouwelijk zijn. De Heere zal het goede werk dat Hij met ons begonnen is, ook voleindigen. Kom, laat ons verder gaan met de herbouw van de tempel en de stadsmuur; want geen duivel noch vijand zal tegen ons vermogen.' Dat is de boodschap die Zacharia

het volk mocht verkondigen.

Dit is het Evangelie, dat ook nu benauwde harten troost en redt. Het Evangelie brengt aan het verslagen hart de boodschap dat de Heere Jezus Christus Zich voor goddelozen in Gods gericht heeft gesteld en al hun zonden heeft gedragen. Jezus heeft het opgenomen voor zondaren, die anders de eeuwige dood hadden moeten sterven. De Heilige Geest brengt door de boodschap van dit Evangelie Christus zó dicht bij de aangeklaagde zondaar dat hij als het ware ziet en hoort hoe Christus satan de mond gesnoerd heeft. Jezus neemt het dan voor ons op. Hij pleit op grond van Zijn voldoening in de hemel bij God om de vrijspraak van de doodschuldige zondaar. Hij roept het onze zielenvijand toe: 'De HEERE schelde u, gij satan!' In de omhelzing van dit Evangelie mogen Gods kinderen met Paulus zeggen: 'Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het Die rechtvaardig maakt. Wie is het die verdoemt? Christus is het, Die gestorven is; ja, wat meer is, Die ook opgewekt is, Die ook ter rechterhand Gods is, Die ook voor ons bidt.' Satan moet dan op de vlucht slaan.

De duivel is niet aan de rechterhand van Jósua blijven staan. Hij is niet doorgegaan met het aanklagen van Jósua. Want waar Jezus is, daar kan de duivel niet zijn. Daar wordt de duivel verdreven en moeten al zijn aanklachten verstommen. Wanneer Christus het zó voor ons opneemt, moet de duivel op de vlucht slaan, kan de Wet ons niet vloeken, wordt de dreigende hel toegesloten en wordt de hemel geopend. Dan wordt onze ziel verlost van angst en vrees en mogen wij weten: 'Zo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen die in Christus Jezus zijn.'

Zingen wij nu eerst Psalm 68:11:

Gewis, hoe hoog de nood mag gaan,
God zal Zijns vijands kop verslaan;
Dien haar'gen schedel vellen,
Die trots, wat heilig is, onteert,
En, daar hij schuld met schuld vermeert,
Zich tegen Hem durft stellen.
De Heer' heeft Zelf ons toegezeid:
"k Zal u, door macht en wijs beleid,
Uit Basan weêr doen komen;
U zullen, als op Mozes' beê,
Wanneer uw pad loopt door de zee,
Geen golven overstromen.

Zacharia zag de priester, de grote, staande voor het aangezicht des Heeren, bekleed met vuile klederen. De vraag is: Hoe ziet ons levenskleed er uit? Gemeente, wij zijn allen bekleed met vuile klederen. Wat wij ons ook verbeelden en hoe prat wij ook gaan op onze vroomheid of beschaving, in Gods ogen zijn wij onreine, vuile zondaren. De zonde heeft ons kleed verontreinigd. Nu zijn wij allen onbekwaam tot

enig goed en geneigd tot alle kwaad. Zó stond het ervoor met het volk van Juda. Zij stonden voor God in vuile klederen.

En zó staat uw zaak en mijn zaak ervoor bij God. De vraag is: Zijn we dat nu al aan de weet gekomen? Weten we dat al? We zéppen wel dat we het weten, maar we leven evenzogoed rustig verder. Het brengt ons geen bange nachten en moeilijke dagen; het brengt geen worstelingen aan de troon van Gods genade. Als ik dan ook vraag: 'Weet u dat al?' bedoel ik of u dit op zo'n manier weet dat het u doet vragen: 'Mijn ziel, doorziet gij uw lot, hoe zult gij rechtvaardig verschijnen voor God?' Wij kunnen voor God niet bestaan. Wij staan voor Hem, bekleed met vuile klederen. Wij kunnen proberen ons kleed schoon te wassen en de smetten weg te werken, maar dat zal nooit lukken. Dat is nu juist de kant die de duivel wil dat u zult opgaan. Dan zult u straks aan de hemelpoort aankloppen en horen dat al uw ernst en nauwgezetheid te kort is en niets uitgewerkt heeft.

Er is een betere oplossing. Het is de weg van het voor de Heere belijden, toestemmen en bekennen dat het aan onze zijde totaal verloren en kwijt is, om dan als een mens, bekleed met een vuil kleed, een beroep te doen op Gods onverdiende barmhartigheid en op de verdiensten van de Zaligmaker, Jezus Christus. Jezus Christus stond eens met vuile klederen, met een spotkleed bekleed, voor Pilatus. Hij kan dan ook zondaren die bekleed zijn met vuile klederen, met God verzoenen. Van Hem vertelt ons het Evangelie: 'Het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonde.' Maar die kant wil de duivel niet op. Hij zoekt ons vooral te weerhouden om met ons vuile kleed tot Christus te vluchten. Hij weet: dan is de mens voor mij kwijt. Maar dat is nu juist de kant waar God u heen wil hebben en waar de evangeliedienaar u heen wil leiden. Gemeente, nu u dan gehoord hebt hoe de zaak ervoor staat bij God, zou u dan deze weg niet bewandelen? Kom en belijd voor God dat uw levenskleed vuil is. Vlucht in het verborgene met uw vuile, besmette levenskleed tot Jezus, Die roept en nodigt: 'Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.' Ga Hem toch niet voorbij, want als u Hem voorbijgaat, wie moet dan uw vuile levenskleed reinigen?

De Engel des HEEREN zei tot satan: 'Is deze niet een vuurbrand uit het vuur gerukt?' Dat gold Jósua en het volk van Juda. Zij waren nog op tijd uit het vuur gered. Dit leert ons hoe gevaarlijk de staat is van de zondaar die onbekeerd en buiten Christus is. Wij liggen reeds in het vuur. De Heere zegt daarom: 'Haast u, spoed u, om uws levens wil.' Denk toch aan het vuur waarin eens de zondaar geworpen zal worden, die buiten Christus sterft.

Satan stond aan de rechterhand van Jósua om hem bij God aan te klagen. Wat is dat een benauwende ervaring! Gods kinderen moeten dan met David klagen: 'Daar mijn spotters durven vragen: Waar is God Dien gij verwacht?' Wat kan het bang zijn in het hart! O, wat kunnen die vermoeiden en beladenen door satan gepijnigd en bestreden worden! Wat de duivel zegt, schijnt immers zo wáár te zijn. En het is ook waar. Ons levenskleed is vuil. Naar Gods rechtvaardigheid verdienen wij de dood.

Maar satan *verzwijgt* ook een waarheid. Het is wel waar dat de zondaar onrein en verdoemelijk is voor God; maar er is ook een andere waarheid, namelijk: dat Christus voor verdoemelijke zondaren gestorven is en er altijd méér kracht is in Jezus' bloed om te behouden dan er kracht is in onze zonden om ons te verdoemen. Dit Evangelie verkondigt de duivel niet. Hij wil niet dat dit vrije, onverdiende Evangelie verkondigd wordt. Op alle manieren zal hij zich daartegen verzetten. Satan wijst ons alleen maar op onze vuile klederen, op onze zonden, op Gods toorn en de heilige eisen van Gods Wet.

Maar hoor nu het Evangelie van onze Heere Jezus Christus: 'Christus heeft ook eens voor de zonden geleden, Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen.' Zie Hem staan voor Kajafas; zie hoe Hij beschuldigd en tot de vervloekte kruisdood veroordeeld werd, terwijl Hij toch nooit zonde gekend en gedaan had. Zijn levenskleed was volmaakt zuiver. Maar Hij zweeg en gaf Zijn rug aan hen die Hem sloegen en bedekte Zijn aangezicht niet voor smaadheden en speeksel. Hij droeg onze vloek op het kruis en bevredigde Gods rechtvaardigheid door Zijn volmaakte gehoorzaamheid en het offer van Zijn leven. Daarom kan nu de boodschap zijn: 'Al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw; al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol.'

U zegt misschien: 'Maar mijn kleed is zo vuil en mijn zonden zijn zo groot.' Wel, laat Christus dan de eer hebben een vuile zondaar te hebben gereinigd, laat Christus dan de roem hebben een doemschuldige te hebben gered, laat aan Jezus dan de eer zijn om een vuurbrand uit het vuur te hebben gerukt. U kunt Hem geen grotere eer toebrengen dan met uw vuile kleed tot Hem te vluchten. Jósua kon zich niet verdedigen. Wat satan zei, was allemaal waar. Maar wij behoeven ons ook niet te verdedigen. Wij behoeven ons kleed niet zelf schoon te wassen. Er valt niets te verontschuldigen of te repareren. U moet met uw vuile kleed tot Jezus gaan of u zult nooit tot Hem gaan. Er is geen andere weg en ik wenste wel dat u geen andere weg overbleef dan met het vuile kleed tot Hem te gaan, Die in de wereld is gekomen om te zoeken en zalig te maken dat verloren is.

Kinderen Gods, hoor wat Jezus tegen de duivel omtrent u zegt: 'De HEERE schelde u, gij satan! Ja, de HEERE schelde u, Die Jeruzalem verkiest; is deze niet een vuurbrand uit het vuur gerukt?' Dat bent u toch? Een vuurbrand uit het vuur gerukt? Toen u blind en dwaas de weg naar het verderf opging, heeft God u de ogen geopend en u tot Zich getrokken met de koorden van Zijn eeuwige liefde. God zal u echt niet in het vuur terugwerpen. Hij heeft al dat werk aan u niet gedaan om het halverwege te laten liggen. Zijn verkiezende liefde mag uw sterke vesting zijn. Hij is de God van Ja en Amen. Hij zal het goede werk, in u begonnen, voleindigen tot op de dag van Christus. Zo is de verkiezing van God voor Gods kinderen een sterke vertroosting en een onwankelbaar fundament om op te bouwen. In de levensstormen en de doodsnacht blijft dit overeind staan als een sterke en veilige schuilplaats. Gods liefde is een eeuwige en trouwe liefde. Waar Christus het voor ons opnemen wil, hebben wij niets te vrezen. Wanneer satan u beschuldigt, zeg

dan ook met Luther: 'Duivel, is dat alles wat je tegen mij in te brengen hebt? Nu, als dat dan alles is, tel dan die zonden maar allemaal op en ga er maar mee naar Golgotha, want daar is voor al die zonden voldáán.'

Amen.

Slotzang: Psalm 130: 4

Hoopt op den HEER', gij vromen;
Is Israël in nood,
Er zal verlossing komen;
Zijn goedheid is zeer groot;
Hij maakt, op hun gebeden,
Gans Israël eens vrij
Van ongerechtigheden;
Zo doe Hij ook aan mij!